

TANGAZO LA SERIKALI Na. 269 la tarehe 31/3/2023

SHERIA YA UWAKALA WA MELI TANZANIA
(SURA YA 415)

AMRI

(Imetengenezwa chini ya kifungu cha 28(3))

AMRI YA TOZO ZA WAKUSANYAJI NA WATAWANYAJI WA MIZIGO YA MWAKA 2023

SEHEMU YA KWANZA
MASHARTI YA AWALI

Jina na tarehe ya
kuanza kutumika

1. Amri hii itajulikana kama Amri ya Tozo za Wakusanyaji na Watawanyaji wa Mizigo ya Mwaka 2023 na itaanza kutumika siku kumi na nne kuanzia tarehe ya kuchapishwa katika Gazeti la Serikali.

Matumizi

2. Amri hii itatumika kwa wakusanyaji na watawanyaji wa mizigo waliopewa leseni kwa mujibu wa Sheria.

Tafsiri

3. Katika Amri hii, isipokuwa kama muktadha utahitaji vinginevyo:

TS. Na.
337 la 2018

“hati ndogo ya mzigo majini” maana yake ni nyaraka ya usafirishaji ya mzigo iliyotolewa na mkusanyaji mzigo kwa mtumaji wa mzigo ikionesha hati ya mzigo uliokusanywa ikiwa na taarifa za uzito wa mzigo, vipimo, maelezo ya mzigo na idadi, jina la mtumaji na mpokeaji, jina la meli, bandari iliyopakia mizogo na bandari itakayoshusha mzigo na namba ya hati ya mzigo majini;

“hati ya kukabidhi” maana yake ni nyaraka inayotolewa na mtawanyaji wa mzigo, kwa niaba ya mkusanyaji wa mzigo, kwa mtu aliyetajwa ikiidhinisha mwendeshaji wa

- bandari au bandari kavu kukabidhi mzungo ulio katika hati ndogo ya mzungo majini kwa mtu aliyetajwa;
- “mpokeaji wa mzungo” maana yake ni mtu ambaye anatumwa mzungo uliopokelewa kubebwa kwenye meli na ambaye ametajwa hivyo kwenye hati ndogo ya mzungo majini;
- “mtumaji” maana yake ni mtumaji wa mzungo aliyetajwa katika hati ndogo ya mzungo majini ambaye anawajibika kuanzisha mchakato wa kusafirisha, na ambaye anawajibika kulipia gharama za usafirishaji au kuingia mkataba na msafirishaji kuhusu namna gharama za usafirishaji zitakavyolipwa;
- Sura ya 415 “Sheria” maana yake ni Sheria ya Uwakala wa Meli Tanzania;
- “Shirika” maana yake Shirika la Uwakala wa Meli Tanzania lilioanzishwa chini ya kifungu cha 4 cha Sheria;
- TS. Na. 7 la 2020 “tozo” maana yake ni gharama au bei pamoja na vigezo na masharti yanayotumiwa na mtoa huduma anayedhibitiwa;
- TS. Na. 3 37 la 2018 “ukusanyaji wa mizigo” maana yake ni kuunganisha mizigo miwili au zaidi kutoka kwa watumaji wa mzungo na kufanya mzungo mmoja kwa ajili ya usafirishaji katika meli, au katika kasha moja na unaweza kujumuisha uratibu wa kazi za upokeaji mizigo, kuhifadhi, kuipanga, kuiandaa kwa kutumwa, kuiwekea utambulisho na alama kama itakavyolazimu katika ukusanyaji wa mizigo;
- “utawanyaji wa mizigo” maana yake kutenganisha mzungo ulio katika hati ya mzungo majini katika mizigo miwili au zaidi kwa mujibu wa hati ndogo za mzungo majini kwa ajili ya kukabidhi kwa wapokeaji na unaweza kuhusisha uratibu wa kazi ya kuhifadhi mzungo, kufungua mzungo na kupanga kama itakavyolazimu katika kutenganisha na kukabidhi mzungo kwa wamiliki;
- “wakala wa meli” maana yake ni kampuni

inayojihusisha na utoaji wa huduma za uwakala wa meli katika bandari za bahari kwa mujibu wa Sheria.

SEHEMU YA PILI
TOZO NA MASHARTI YANAYOTUMIWA

Tozo zilizoidhinishwa

4. Tozo za wakusanyaji na watawanyaji wa mizigo zilizoidhinishwa zitakuwa ni zifuatazo:
(a) tozo ya kukabidhi mzigo;
(b) tozo ya utawanyaji wa mzigo;
(c) tozo ya kuhudumia vyombo vya moto;
(d) tozo ya ukusanyaji wa mzigo;
(e) tozo ya utafutaji wa mzigo; na
(f) tozo nyinginezo kama zitakavyoelekezwa katika amri nyingine za kudhibiti.

Viwango vya juu vya tozo

5. Viwango vya juu vya tozo zilizoidhinishwa za ukusanyaji na utawanyaji wa mzigo vitakuwa kama ilivyoainishwa katika Jedwali la Amri hii.

SEHEMU YA TATU
MASHARTI YA JUMLA

Urejeshaji wa gharama

6. Mkusanyaji na mtawanyaji wa mizigo anaweza kudai kurejeshewa na mpokeaji wa mzigo gharama zilizolipwa kwa wakala wa meli au mwendeshaji wa bandari au bandari kavu kwa kugawanya gharama hizo kwa uwiano wa ukubwa wa mzigo wa kila mpokeaji wa mzigo kama ilivyooneshwa katika hati ya mzigo majini.

Uzingatiji maelekezo ya kudhibiti

7. Wakusanyaji na watawanyaji wa mizigo watapaswa kuzingatia yafuatayo:
(a) kutunza vitabu vya hesabu na kuhakikisha vinakaguliwa kwa wakati;
(b) kutoa ankara kwa wapokeajia wa mzigo zinazoonesha, pamoja na mambo mengine, idadi ya wapokeaji wa mzigo na ukubwa wa jumla wa mzigo uliokuwa katika hati ya mzigo majini;

- (c) kubandika katika sehemu ya wazi viwango vya tozo zinazotumika, ambavyo havizidi viwango vya juu vilivyoidhinishwa, kwa ajili ya wateja kuona;
- (d) kuwaruhusu wateja kuona au kuthibitisha gharama zinazorejeshwa kutokana na malipo yaliyofanywa kwa wakala wa meli, mwendeshaji wa bandari au bandari kavu;
- (e) kuambatisha katika ankara za wateja nakala ya risiti za malipo yaliyofanywa kwa wakala wa meli, mwendeshaji wa bandari au bandari kavu; na
- (f) kuhakikisha gharama zozote za wakusanyaji wa mzigo walio katika bandari za nje ya nchi hazilipwi na wapokeaji wa mizigo nchini;

Uunganishaji wa mifumo

8. Mkusanyaji na mtawanyaji wa mizigo atapaswa kufanya yafuatayo:

- (a) kutumia mifumo sahihi ya TEHAMA kuwezesha utoaji wa hati za kielektroniki za makabidhiano ya mizigo ili kulinda mzigo katika hatua za makabidhiano; na
- (b) kuunganisha mfumo wake wa TEHAMA na mfumo wa pamoja wa TEHAMA na inapolazimu kuunganisha mfumo wake na mifumo ya bandari nabandari kavu ili kuwezesha utumaji kielektroniki wa hati za kukabidhi mzigo.

Kuisha kwa muda wa Hati ya Kukabidhi Mzigo

9. Shirika litatangaza muda wa chini wa kuisha matumizi kwa Hati ya Kukabidhi Mzigo iliyotolewa na mkusanyaji na mtawanyaji wa mzigo kwa mpokeaji wa mzigo ili kuongeza ufanisi na kulinda mzigo katika hatua za ugomboaji.

Ufutaji wa Amri SMTRA/02/2018

10. Amri ya Tozo Na SMTRA/02/2018 kuhusu Tozo za Wakusanyaji na Watawanyaji wa Mzigo inafutwa.

JEDWALI

(Limetengenezwa chini ya aya ya 5)

VIWANGO VYA JUU VYA TOZO VILIVYOIDHINISHWA

Tozo	Inatozwa kwa	Kiwango cha Juu
Tozo ya kukabidhi mzigo	Hati ndogo ya mzigo majini	Dola za Kimarekani 5 (bila Kodi ya Ongezeko la Thamani)
Tozo ya utawanyaji mzigo	Hati ndogo ya mzigo majini	Dola za Kimarekani 100 (bila KODI YA ONGEZEKO LA THAMANI)
Tozo ya kuhudumia vyombo vya moto	Hati ndogo ya mzigo majini	Dola za Kimarekani 30 (bila Kodi ya Ongezeko la Thamani)
Tozo ya ukusanyaji mzigo	Hati ndogo ya mzigo majini	Dola za Kimarekani 100 (bila KODI YA ONGEZEKO LA THAMANI)
Tozo ya utafutaji mzigo	Tani	Dola za Kimarekani 5 (bila KODI YA ONGEZEKO LA THAMANI)

Dar es Salaam,
13 Machi, 2023

KAIMU ABDI MKEYENGE,
Director General